

EL FLUVIA

SURTIRÁ CADA DIMECRES

PREUS

Un número 5 céntims
 Un any de subscripció. 2'50 Ptes.

PERA SUSCRIPCIONS Y DEMÉS

CARRER DE SANT ESTEVE, 20. OLOT

CORRENTS PERILLOSES

Una de les corrents que sens dupte haurém de combatre més dintre del catalanisme local, serà aquell atavisme de escola de que ja n'hem parlat alguna altre vegada, y que consisteix en un pessimisme contra institucions y persones, y en un cert ayre de creurers ells els únichs verdaders polítichs catalanistes. Aquest pessimisme que 'ls fa suspicassos á tota hora y'ls porta molt lluny de la realitat, els incapacita per tota obra positiva, de bon govern y de conciliació.

Sens dupte que 'l fondo d' aquestos defectes naixen no sols de certa disposició del esperit, sinó també d' una gran falta de ilustració y educació política.

Judicar de les coses sols per les aparicions la gent ordinària, ó pels principis la gent de ciencia, sense atendre ni sospesar res de les circumstancies internes ni externes, el ambient social, les mil activitats d' ordre moral y material, á la relativitat y activitat, es una de les coses més sencilles y cómodes, y molt apropósit per tots aquells que fugint dels llarchs estudis que suposen la resolució dels problemes polítichs y socials de si tant difícils y complexes, volen també desde 'l café ó cassino arreglar les coses d' Espanya. L' home faltat de coneixements, ó que si en té no vol estudiar els assumptes polítichs y que n' obstant vol passar per polítich, per forsa té necessitat d' adoptar solucions simplistes, que son les úniques que estant al seu alcans:

Més moltes d' aquestes solucions son completament falses, errades ó perjudicials á la causa mateixa que un intenta defensar. Exemples son d' aquestes solucions polítiques simplistes certs procediments, principis ó dogmes de govern que sortiren d' aquella famosa escola anomenada integrista, tant semblant en moltes coses als partidaris de l' antiga *Renaixensa* de Barcelona qual llevat també ha quedat entre nosaltres.

Aquesta escola fou partidaria de la retracció política, enemiga de la doctrina del mal menor y de la hipòtesis, comúnment pessimista y molt amiga de protestar á tot hora. Els resultats d' aquesta política negativa, després de molts anys d' ensaig fou l' entronament y solidificació del centralisme y caciquisme, y la desmembració y debilitat del fort partit de la tradició.

No hi ha cap dupte que per seguir la política dintre del camp de la realitat y donant a totes les coses la seva verdadera solució, suposa inteligencia, desprendiment, energia y una constant activitat, més no importa, quant se tracta de salvar á la Patria: totes aquestes coses serán molt ben empleades si ab elles logrém la realisació de nostre ideal. En cambi es vergonyós per tot bon catalá, si per evitarse les fadigues el desprendiment y abnegació que suposa el buscar á cada moment solucions polítiques diverses, se entrega á un pessimisme musulmá y 's contenta en malehir contínuament al Govern, creguent que fent aixó ja ha complert com á bon catalá.

Siguem donchs uns grans optimistes dintre del moviment català, y aquest optimisme ens donarà esforços y fe viva en la nostrè causa, y ens apartarà d'aquelles suspicacies, ambicions, inconseqüències y pobresa d'esperit que tant mal fá entre nosaltres.

FRAGMENTS D'UN LLIBRE

Vuytanta anys de nominalisme lliberal no han conseguit infiltrar completament l'amor á la cosa llibertat. Aquí dihém *reaccionari*, *clerical*, sens pararnos á reflexionar *el perquè*, sens pendrer la molestia d'analisar els actes y la conducta del personatge á qui marquém ab aquest sello y li carreguém aquesta especie de fástich.

De tot aixó resulta ab molta freqüència, una llástimosa confusió: les filiacions externes, no donen idea dels temperaments íntims, y es molt facil trovar en els partits estacionaris y en els grupos conservadors esperits fundament lliberals y progressius en tots els moments de la vida, tant com es freqüent trovar revolucionaris, anticlericals, demòcrates y *avansats* dels més radicals que resulten *verdaders inquisidors* y *Torquemades laichs*, *verdaders familiars* del. . lliurepensament, perque actualment no esia de moda el Sant Ofici.

¿Y que l'importa al home lliberal de veres que'l fanatisme sigui blanch ó roig; que existeixi aquella demagogia que el Conde de Toreno deya: "pordiosera, a-frailada, supersticiosa y muy repugnante," ó que hagi vingut á substituhirla una nova demagogia á la qu' aquell insigne home doctrinari no trovaria menys supersticiosa y repugnant, per més que s'engendri ara en les logies ó en els clups neo-jacobins?

De aqui també, que, a través de les reixes y encasillats dels partits surti una tendencia irreductible que atrau, ab atracció de simpatia, á temperaments en apariència distanciat. La quadrícula política no dona idea d'aquestes afinitats

á que 'm refereixo y que sols poden ser expressats gráficamente, citant exemples precisos. En aquest sentit, fora licit pensar, verbi gracia, si Azcárate y Maura son de la mateixa familia de esperits, si Menéndez Pelayo y Altamira estan més aprop l' un de l' altre que 'ls seus *respectius correligionaris*, en el sentit vulgar y materialista de la expressió. Perque fins are no s'ha tingut en compte per la formació de les agrupacions polítiques, altre factor que 'l de les *idees* preses objectivament, sense entrar en el balans aquestes afinitats de sensibilitat, de temperament, de habit, de conducta, n' obstant de tenir, per lo menys, tanta importancia y interés com les mateixes afinitats intel lectuals.

S'ha pogut observar que, en moments solemnes les vanguardies demagògiques no se diferenciaren de la extrema reacció....

"De tot lo que s' infereix que el bany lliberal no ha arribat per nosaltres á la saturació, ó que confonen y confundim la llibertat ab un afany persecutori de tot lo que no es lliberal... Y en aquest cas, intransigencia per intransigencia, be estava l' antiga que tenia á son favor l' estat possessor, la tradició y el vincle de l' unitat relligiosa, constituhit llavors en vincle de l' unitat nacional.

Fins are no conech més que una manera de fer estimar la llibertat: ser lliberals. Ser lliberal á totes hores, en tots instants, en totes les situacions de la vida. Ser lliberals; pero lliberals... *realistes*, no *nominalistes*, no d' aquella especie que ja en son temps descubrí Larra, el estupendo Larra, al parlar-nos d' un parent seu que, á pesar de ser lliberal no consentia en el casament del seu fill ab una noya plebeya..

MIQUEL S. OLIVER.

UNA DE TANTES

Vaig trovar un pagés que vége tot caminant un paper extraviat, lo cull y

era una carta desclosa dirigida al Enredayre de la *Revista Olotina*. Ola, llegimla si es desclosa.—Ja la he llegida no la entench Veyam, y tampoch la vaig entendre. Deu ser en Rus ó en Inglés me digué 'l bon home, ¡com els n'envien tantes, que 'n reb á carretades! Deya aixís la carta:

(“Molt civiltiic i pletóric surge, frenétic estic i recaragolat, d' atavismes impulsius terrorífics: i com á vell nacionalista de la nacional nacionalitat del estanch nacional, vui el conglonerat bisexual terrorista de la civilitat ó civilitat olotina i despectivament inductors son contra els atentats incivils de la pau de la urbs novella, urbánica els ganxos paradoxals atavics hiperestessjes del ananisme que 'ls atentes tapa i mereix una eel-la secreta i pletórica ó qualsevolga cosa que ausolir pugua.

Polesament ó paraletament seu servidor i coratjós neutre, paradoxat i bisexual pacifista de las motituts antagóniques..”)

No se que dirhi vaig insinuar al meu pagés, aixó es catalá, tan catalá com la llum del día, pero deurá ser un especie d' enfarfech que 'n diuhen modernisme. Sabeu que faría jo? Digues:

Envieu-la al Enredayre que ab aixó hi enten molt, y com que no te materia pels seus articles li podrá servir de distracció.

PEP DEL OLI.

CANÇÓ POPULAR

(REULLIDA A OLOT)

Ay que lo mal del amor
es un mal que no te esmena,
jo 'n planyaria á tothom
als fadrins y á les donzelles.

Be m' hi matará l' amor
m' estima y no m' accontenta
ni á mí m' accontentará
que no 'm dongui l' amor seva.

Si li 'n respongué l' amor:
be ho se jo que 'n soch donzella

y en festejo un fadrinet
el més galan de la terra.
De la cara es morenet
y en te la condició alegre,
y en te el cabell llarch y prim
que li arriba á mitja esquena,
y en porta un llasset vermell
pera ajuntarli les trenes,
y en porta un barret rodó
ab un plomayet de seda
y en porta un gambetó ros
en usansa dels pagesos.
Porta uns pantalons d' istfú
que li 'n fati vint pams de ruedo.
Si la n'ha treta á ballar
el dilluns de Sanquagesma;
y en feren dos ó tres toms
sense dirsen parauleta.
Y el primer mot que li diu
—Donzella voleu ser meva?
—Parleu baix glan jovenet
mireu que la gent ho senteri
—Sentirho ó no sentir
donzella, ¿voleu ser meva?
—Pera tan glau jovenet
en tinch la màniga estreta.
—Prou que te l' aixamplarán
ab un vestidet de seda.
—No la vull de seda, no,
la vull de fina estamena,
no vull despreciar les costums
les costums de les pageses.

NOTES FOLKLÓRIQUES

La cançó que publicuém es coneguda entre els pagesos per “L' hereu Rocafiguera”, perque la fati acavar ab aquests dos versos—*Si voleu saber qui es— Es l' hereu Rocafiguera*, que nosaltres hem suprimit.

Al primer cop, al veure l' indumentaria del galant qualsevól se pensarà es molt antiga; no obstant si un se fa càrrech de que tots els vells se recorden de quan els seus pares portaven el cabell llarch que si no 'ls arribava á mitja esquena se 'ls asséya ben be á l' espatlla, portantlo alguns suficientment llarchs pera pogueuse fer una trena se pot dir

que no es tan antiga com se podria creure.

Els pantalons d' istiu que li fan vint pams de ruedo, podria molt ben ser que no fos cap exageració, puig que fins en els darrers temps d' usarse sense arribar á n' aquest extrém el jovent se feya veure en portarlo ben ample. L' ús dels pantalons amples era general á tot Catalunya, y encara el pagesos de Sardènya, colonia catalana, els porten aixís.

N' Eduart Toda, en la plana 128 de 'ls "Recorts de Sardènya," escriu: "el pagés sardanyés es un tipo molt interessant ab sa negra barretina al cap, la camisa de groixut lli, els calsons amples y damunt d' ell la *calsa de roda* que encare al sigle passat s' usava á Mallorca y que jo crech sia una reminiscencia mora."

En el ball del gambeto no fa tan temps que 's portava.

La major part de les dances de Catalunya se fan ab ballador y balladora que ó en la mateixa dansa ó com á cerimònia pera comensar han de donar un ó més toms al voltant de la plassa. ¡Que hi está ben expressat l' amor veritable al dir que feren dos ó tres volts sense dirsen parauleta! pero al primer mot que li diu ab tot el determini del qui no fa cumpliments: Donzella voleu ser meva? Prou que ella s' esperava una pregunta aixís, però al sentir-la y veurerse pobre, li dona á compendre que la seva distancia social no es per pendrerse de serio les seves paraules. Ell s'hi fa fort y li parla de vestits de seda, y interrompintlo ella li diu que no 'ls vol de seda, sino senzilles, d' estamènyia, perque no vol despreciar les costums de les pageses.

Per desgracia aquest sentit comensa de desapareixer de les noyes de pagés.

NOVES

Dissapte prop-passat un comissionat de nostre redacció, visitá al Diputat á Corts En Francesch Cambó, que junt ab En Bertrán y Serra diputat per Puigcerdá, se trobaven á Besalú. Foren molt falgueres les impresions que 'l senyor

Cambó tenia de nostre humil periódich meresquent paraules d' encoratjament y de elogi que 'ns ompliren de satisfacció. El diumenge á les vuyt y mitja passaren per nostra ciutat y sentirem que la urgencia d' ésser á Barcelona no 'ns permetés darli una encaixada y obsequiarlo com se mereix qui tan ha fet per nostre patria.

Esperém donchs un altre ocasió per poguer demostrarli l'afecte que 'ls Regionalistes d' aquesta ciutat sentim per qui com ell sab sacrificar-se per sos ideals.

El "Cinematógrafo Español" inaugura son nou local que reuneix moltes més condicions que 'l que tenia, sols falta que les películes corresponguin á la moral ja que 'n moltes de les sessions hi concórren molts menors d' edat.

Ab motiu del Padró Conmemoratiu del naixement de Mossén Jacinto Verdaguer á Falgarolas, la Comissió Executiva de dita festa que deu celebrarse á Falgarolas el dia 8 del corrent á les tres de la tarde, ha tingut la delicadesa de enviarnos una invitació que li remerciém coralmènt.

Aquesta setmana els *catalans* y en particular nostre premsa té de tributar un recort d' amor, per les nostres lletres y pels intituhidors de la festa de *Patria, Fides y Amor*, ja que ab motiu del cinquantenari de l' institució dels *Jochs Florals* en la ciutat Comptal, s'ha lograt que la festa d' aquest any tingués el doble caràcter d' homenatge als primers mantenedors y literats intituhidors de la gaya festa y al mateix temps d' amor á la poesia y literatura catalana.

No creyém convenient fer ressenya de la festa perque suposém que nostres llegidors ja n' estarán enterats.

Sols ens manca dir que creyém que tots els bons catalans servarán recort d' aytal festa y ja que á nosaltres no 'ns manca també una festa amor á nostres lletres, perdonant certs mesquins exclusivismes hi cooperarém tots á mida de nostres forses fent també que ella siga un tribut á nostres antepassats aymadors de la festa de la Patria, de la Fé y del amor, donchs fentho aixís darém proves d' amor á nostre mare patria Catalunya.